

EESC Info

European Economic and Social Committee

A bridge between Europe and organised civil society

December 2022 | SL

Pogled s terena - S3 Epizoda 22 – COP27: izzivi in prižakovanja organizirane civilne družbe

Pogajalci iz držav podpisnic Pariškega sporazuma o podnebnih spremembah so se srečali v Egiptu, da bi razpravljali o napredku pri reševanju nujnega vprašanja globalnega segrevanja. Kakšna so pričakovanja in pomisleki glede COP27? Kakšna je vloga organizirane civilne družbe in ali je v pogajanjih deležna dovolj pozornosti?

Članica EESO Sandra Parthie, belgijska aktivistka za podnebne spremembe in človekove pravice **Adélaïde Charlier**, urednik EURACTIV za energijo in okolj **Frédéric Simon** in nemška aktivistka za podnebno pravičnost in človekove pravice Luisa Neubauer so se nam pridružili, da bi nam pojasnili svoja stališča. (tk)

Available Languages:

ES

BG

CS

DA

EN

DE

ET

FR

EL

GA

HR

IT

LV

LT

HU

MT

UVODNIK

Naše prednostne naloge

Naše prednostne naloge

Drage bralke in bralci!

Tudi po skoraj desetih mesecih od začetka ruskega napada na Ukrajino so ukrajinska mesta še naprej vsak dan obstreljevana. Nedavni dogodki, med njimi incident na ozemlju EU, ki je zahteval človeška življenja, so nas znova opozorili na nenehne varnostne grožnje in posledice vojne. Ob vsem tem je jasno, kakšne bi morale biti naše skupne prednostne naloge v EU v prihodnjih mesecih.

Prva prednostna naloga je stalna podpora Ukrajini in njenim prebivalcem, ki se soočajo s skrajnimi razmerami. Zaradi škode na vodnem omrežju in izpadov električne energije milijoni ljudi po vsej državi nimajo več ustreznega dostopa do varne vode, električne energije in ogrevanja. Potrebni sta nadaljnja podpore in solidarnost EU.

Kot drugo nalogo je treba omeniti varnost EU in demokratične vrednote. Pomirjena sem ob napovedi Švedske, da bosta varnost državljanov EU in zaščita njenih temeljnih vrednot dve od ključnih vprašanj, ki bosta oblikovali politično usmeritev naslednjega predsedstva Sveta Evropske unije. Pri naši podpori Ukrajini ne smemo dopustiti ogrožanja naše varnosti ali naših vrednot. Evropska enotnost je bistvenega pomena.

Druge prednostne naloge vključujejo obvladovanje doslej največje energetske krize in pospešitev zelenega prehoda. Zaradi slabih gospodarskih obetov za Evropo, saj naj bi inflacija v EU ob koncu leta znašala 9,3 %, moramo jasno določiti prave prednostne naloge, namesto da bi delovali kot običajno. Zagotavljanje okrevanja ter podpiranje podjetij in ljudi, ki se soočajo z visoko inflacijo in cenami energije, je ključnega pomena za naša gospodarstva in družbe, pa tudi za našo demokracijo.

Prav tako ne smemo pozabiti na potrebo po krepitvi konkurenčnosti EU za delovna mesta prihodnosti. Ker imajo podjetja EU težave pri iskanju ustrezno usposobljenih delavcev, številni mladi pa ne morejo najti zaposlitve, je skrajni čas, da začnemo odpravljati neravnovesje med ponudbo znanj in spretnosti ter povpraševanjem po njih. Pri vprašanju konkurenčnosti na svetovnih trgih si ne moremo privoščiti, da bi zapravili človeški kapital EU.

Še ena naloga v svetovnem merilu je boj proti podnebnim spremembam. EESO je bil pri pripravi svojih mnenj in dogodkih, ki jih je gostil, zelo jasen, da bi moral evropski zeleni dogovor postati tudi socialni dogovor. Na žalost je socialna razsežnost še vedno premalo razvita. Socialni dialog bi moral biti obvezen del politik, oblikovanih za doseganje ciljev podnebne politike do leta 2050.

Želim poudariti tudi pomen krepitve participativne demokracije v Evropi. Glede na vse prihodnje izzive menim, da bomo uspešni le, če bomo evropske državljane samodejno vključili v te dejavnosti. Upoštevati je treba spoznanja in priporočila s Konference o prihodnosti Evrope. EESO je pripravljen igrati osrednjo vlogo kot vozlišče za udeležbo državljanov v Evropi v prihodnje.

Nenazadnje pa se želim ob koncu leta 2022, ki je leto mladih, ponovno zahvaliti vsej generaciji Z in milenijcem za njihovo zavzemanje za vrednote EU in njihova stalna prizadevanja pri sprejemanju ukrepov za izgradnjo boljšega, vključujočega in trajnostnega sveta. To je naša skupna odgovornost.

Christa Schweng
predsednica EESO

KOLEDAR DOGODKOV

14. in 15. december 2022, Bruselj

Plenarno zasedanje EESO

21. december 2022, Bruselj

[Prihodnost gospodarstva v EU](#)

27. in 28. februar 2023, Bruselj

Konferenca deležnikov krožnega gospodarstva 2023

V rubriki „K bistvu“ vabimo člane EESO, da nam predstavijo vidike mnenja ali pobude, ki so zanje pomembni. Tokrat smo prosili **Michaela McLoughlina**, avtorja informativnega poročila, ki izpostavlja vprašanje enake obravnave mladih na trgu dela. (ehp)

MICHAEL MCLOUGHLIN: ENAKA OBRAVNAVA MLADIH NA TRGU DELA

Leto 2022, evropsko leto mladih, gre h koncu. EESO se je v poročilu o enaki obravnavi mladih na trgu dela zavzel za pristop, ki temelji na pomembnih spremembah politike in sodelovanju mladih, s čimer bi dosegli, da bi leto mladih presegalo zgolj komunikacijsko dejavnost.

EESO je v tem letu prevzel vodilno vlogo ter predlagal mnenja, ki temeljijo na interesih mladih, in načine, na katere bi lahko sam Odbor izboljšal udeležbo mladih.

V okviru tega procesa EESO pripravlja poročilo o [enaki obravnavi mladih na trgu dela](#). Namen poročila je preučiti številne prakse in pravila, pogosto na nacionalni ravni, ki mlade na trgu dela obravnavajo manj ugodno, in to izključno na podlagi njihove starosti, zlasti v zvezi z minimalnimi plačami, socialno varnostjo ter zdravjem in varnostjo.

V poročilu so orisane podrobnosti v zvezi z nekaterimi vprašanji, in sicer na podlagi podatkov Eurofonda, Evropskega mladinskega foruma, MOD in Vzajemnega informacijskega sistema o socialni varnosti. Mladi so še posebej odvisni od minimalne plače, saj jo po podatkih Evropskega mladinskega foruma prejema več kot četrtnina, med odraslimi pa vsaka deseta oseba. Številne države članice so določile posebne minimalne plače za mlade, ki so v vseh primerih nižje od splošne minimalne plače za posamezne starostne skupine, druge pa so osebe, mlajše od 18 let, izključile iz zakonodaje o minimalni plači.

Še eno področje, na katerem so lahko mladi deležni neenake obravnave, je brezposelnost. Tudi to je v veliki meri v pristojnosti držav članic, zlasti ko gre za višino plačil, obdobja izplačevanja in merila. Nacionalni sistemi v Evropi so zelo raznoliki in zapleteni. Mogoče si je predstavljati primere, v katerih te razlike vplivajo na vprašanja, kot sta zaposlovanje in prosto gibanje v EU.

Mladi so lahko v slabšem položaju tudi zaradi sistemov nadomestil za brezposelnost, saj morda ne izpolnjujejo zahtev glede obveznega obdobja vplačevanja v ustrezne sisteme. Neplačana pripravništva se lahko opredelijo kot čas dela, ki je podoben tistemu, ki ga opravijo plačani zaposleni, in ni povezan s formalnim in izrecnim procesom izobraževanja, usposabljanja in prostovoljstva ali delovno prakso. V posameznih državah članicah so bili zabeleženi raznoliki sistemi z različnimi ravni nadzora in regulacije. V

poročilu je izpostavljena tudi resolucija, ki jo je sprejel Evropski parlament in ki kaže na večje zanimanje za to temo in jasen znak zavezanosti evropskemu letu mladih.

PREDSTAVLJAJTE SI UKRAJINO ...

V rubriki „Predstavljajte si Ukrajino“ tokrat objavljamo fotografijo Antonovskega mostu iz avgusta 2021, ki jo je izbrala **Tetjana Ogarkova**, ukrajinska novinarka, literarna kritičarka in esejistka. Na fotografijo se je spomnila leto pozneje, 11. novembra 2022, ko je bil most uničen ob umiku zadnjih ruskih enot iz Hersona. To je njen opis:

Antonovskega most v hersonski regiji

„Fotografija Antonovskega mostu iz leta 2021 je videti kot iz drugega življenja. Gre za zahodni breg Dnepra pri Hersonu na jugu Ukrajine. Radi imamo svojo lepo deželo in čudovito hersonsko regijo. Smo 11. novembra 2022. Danes je neverjeten dan. Nemogoče je gledati hersonski most brez solz v očeh. Ta strateški most je zrušen, toda Herson je zdaj končno osvobojen. A v regiji je treba osvoboditi še toliko drugih krajev. In vse bo treba obnoviti. Ampak vse bo dobro. Verjamemo v ukrajinske oborožene sile in podpiramo naše branitelje. Nekega dne se bomo dokončno vrnili v hersonsko regijo. In Antonovskega most bo po obnovi ponovno stal.“

„VPRAŠANJE ZA ...“

„Vprašanje za ...“

V tej rubriki objavljamo odgovore članov EESO na vprašanja, ki so v ospredju javne razprave in v mislih ljudi. Tokrat smo za komentar prosili tri članice delegacije EESO na vrhu COP 27 o podnebnih spremembah, ki je potekal od 6. do 18. novembra 2022 v Egiptu. **Sandra Parthie, Isabel Cano Aguilar** in **Neža Repanšek** so odgovorile na vprašanje: ali je COP 27 v Egiptu izpolnil vaša pričakovanja v zvezi z bojem proti globalnemu segrevanju in reševanjem našega planeta? Vas taki pomembni dogodki navdušijo ali razočarajo? Po čem si boste COP 27 najbolj zapomnili? (ehp)

Sandra Parthie: COP27 – barantanje namesto ukrepanja

Konferenca COP27, vsakoletni najpomembnejši dogodek Združenih narodov, namenjen pogajanju o podnebj, ki je letos potekala v Egiptu, je podrla več rekordov – ne le glede števila udeležencev. Po dveh letih pandemije COVID-19 in omejevanja javnega druženja se je namreč osebno udeležilo skoraj 35 000 ljudi, kar je znak za povratek v normalno stanje.

Prvotni namen konference COP27 je bil dogovor o predlogih in rešitvah za boj proti podnebnim spremembam ter iskanje možnosti za njihovo blažitev in prilagajanje nanje. Medtem je konferenca postala oder za opozarjanje na posledice podnebnih sprememb za vsakega posameznika, ne glede na to, od kod prihaja in kako se preživlja. Spremljala so jo prevelika pričakovanja in ogromno točk na dnevnem redu. Poleg prizadevanj za zmanjšanje emisij CO₂ so se udeleženci pogajali o mnogih različnih političnih temah, od zdravja in enakosti spolov do človekovih pravic. Prvič je bilo na dnevnem redu tudi kmetijstvo, kar dokazuje, da so posledice degradacije zemljišč in gozdov za naše prehranske sisteme in življenja kmetov zaskrbljujoče, vendar hkrati že tako preveč kompleksnemu problemu dodaja še eno razsežnost.

Končni rezultat, dosežen po 36-urnemu podaljšanju konference, je bližje podnebni pravičnosti kot pa podnebnemu ukrepanju. Pozitivno presenečenje je bilo sprejetje dogovora o skladu o „izgubah in škodi“, tj. finančni podpori za nadomestitev okoljske škode in degradacije, ki sta nastali ali še nastajata kot posledica podnebnih sprememb v najbolj ranljivih državah v razvoju. Ta tema je bila v zraku že skoraj desetletje, preden je bila letos končno uvrščena na dnevni red konference. Manj – ali bolje rečeno nobenega – napredka pa ni bilo doseženega v zvezi z odločnejšimi podnebnimi ukrepi, tj. večjimi prizadevanji in zavezami držav, da bi zmanjšale svoje emisije CO₂. Poskus pogajalcev Evropske komisije, da bi svojo podporo skladu za izgube in škodo pogojili z obljubami velikih onesnaževalcev, kot je Kitajska, da bistveno zmanjšajo svoje emisije, je popolnoma spodletel. Nekatere države bi lahko celo nazadovale v zvezi s cilji, ki so bili leta 2015 že dogovorjeni v okviru Pariškega sporazuma in lansko leto na konferenci COP26 v Glasgowu.

Zasedanje v Šarm el Šejku, ki je bilo napovedano kot „konferenca o izvajanju“, je v resnici prineslo tveganje, da bo mnogo že doseženega napredka izničeno, zlasti dogovorjen cilj glede zmanjšanja globalnega segrevanja na 1,5 stopinj. Države so barantale o statusu Kitajske (Ali je res še vedno država v razvoju?), o postopnem opuščanju ali postopnem zmanjševanju vseh fosilnih goriv ali le premoga, o pogojih za sklad in tehnologije in podobno.

Takšna dinamika odpira veliko vprašanje, ali je sedanji format konference sploh še primeren. Glavni cilj, to je svetovni dogovor o nujnem zmanjšanju emisij CO₂, je bil namreč dosežen na konferenci COP21 v Parizu. Kako ga uresničiti, kakšne metode uporabiti za računanje emisij ali preverjanje zmanjšanja, kateri organi naj

bodo za to odgovorni in kje naj se nahajajo – to so zelo tehnična vprašanja, o katerih se morda ne bi smeli pogajati ministri iz skoraj 200 držav, zlasti če je treba na vsaki konferenci pri kateri koli od tem, ki nekaterim stranem niso všeč, začeti od samega začetka. O izvajanju bi bilo treba razpravljati na tehnični in delovni ravni in ne na vsakoletnih srečanjih voditeljev držav in vlad. Pogodbenice bi se morale sestajati v daljših časovnih razmikih, kadar so potrebni novi dogovori za nadaljevanje dela.

Konferenca COP27 v Egiptu torej ni izpolnila pričakovanj glede bolj konkretnih ali ambicioznih podnebnih ukrepov, čeprav je bilo doseženega nekaj napredka pri podnebni pravičnosti. Toda bila je zelo uspešna platforma za srečanje podnebnih in okoljskih aktivistov ter zagovornikov človekovih pravic, seznanjanje s podnebnimi ukrepi ali njihovim pomanjkanjem ter ozaveščanje o resničnih in prisotnih nevarnostih, ki jih prinašajo podnebne spremembe.

Isabel Caño Aguilar: COP27 – Skupaj se lotimo dela

Na konferenco COP27 sem se odpravila ob zavedanju, da so razmere nujne in da nam ni ostalo veliko časa. COP27 je bila odločilna konferenca, saj naj bi omogočila, da bi prešli z besed k dejanjem in začeli uresničevati zastavljene cilje.

Resničnost nas vztrajno opozarja na globalno segrevanje in pred nas postavlja ogledalo naše podnebne nedejavnosti.

Splošno pomanjkanje mednarodnega sodelovanja v zadnjih letih se je pokazalo v pomanjkanju politične volje, na primer za ustanovitev ustreznega sklada za kritje izgub in škode. K temu že leta pozivajo najranjlivejše in najbolj prizadete države.

Na tej konferenci je bil ta cilj končno dosežen, čeprav še ne vemo natančno, kako ga bomo uresničili.

Po dolgih in zapletenih razpravah je bil na konferenci COP27 pripravljen delovni program za pravični prehod, ki temelji na socialnem dialogu in socialni zaščiti. Sindikati in Evropski ekonomsko-socialni odbor so vedno pozivali k takšnemu pristopu.

Vendar se je treba zavedati, da podnebne pravičnosti ni mogoče doseči brez spoštovanja človekovih pravic in da so delavske pravice človekove pravice. V Šarm el Šejku je bilo veliko govora o pravicah. Civilna družba, velike organizacije, sindikati in nekatere vlade so obsodili nespoštovanje človekovih pravic v Egiptu.

Drugo vprašanje, ki bi si ga morali zastaviti, je povezano z delovanjem konference pogodbenic ali celo samih mednarodnih podnebnih politik: ali jih ne bi bilo treba reformirati, ali ne bi bilo treba bolj prisluhniti civilni družbi, socialnim partnerjem, mladim in ženskam ter jih bolj vključiti v sprejemanje odločitev?

Glede na to, da so podnebne razmere izredno pereče, je splošni izid konference pogodbenic očitno premalo ambiciozen. Nejeverno smo poslušali razprave o vprašanjih, ki bi morala biti že samoumevna, kot so

cilj 1,5 °C, hitrejše zmanjševanje uporabe fosilnih goriv itd., ni pa se razpravljalo o tem, kako te ukrepe financirati.

Očitno je tudi, da v pogajanjih o podnebjju še vedno prevladujejo moški in zasedajo najpomembnejše položaje. Sodelovanje žensk pri odločanju o podnebnih vprašanjih je bistvenega pomena, sicer se neenakosti povečujejo in ženske ne morejo v večji meri prispevati k oblikovanju in izvajanju podnebnih politik.

Čas beži in po konferenci COP27 je jasno, da nas kljub določenemu napredku čaka še veliko dela.

Neža Repanšek: Skupaj se lahko iztrgamo iz primeža strahu

Ko sem vstopila v dvorano za prijavo udeležencev na konferenci COP27 v Šarm el Šejku, sem bila popolnoma prevzeta. Prevzeli so me ljudje, dogodki, raznolikost in hrup. Si lahko predstavljate na tisoče ljudi, ki govorijo hkrati, vendar jih nihče ne posluša? To je težko opisati.

Morda bi bilo najbolje uporabiti biblično podobo babilonskega stolpa, ko so ljudje, ki so ga gradili, nenadoma začeli govoriti v različnih jezikih in niso mogli več komunicirati ter skupaj dokončati delo. Da je sodelovanje pri skupnih interesih povezano z izzivi, se je pokazalo tudi na letošnji konferenci. Na tisoče ljudi, vsak s svojo agendo in lastnim poudarkom, se je v svojih ozkih krogih pogovarjalo s podobno mislečimi. Uradna pogajanja je nekako zasenčil vrvež, podoben cirkusu, v katerem je bilo že težko zgolj poiskati kraj dogajanja, saj je bilo premalo časa ali pa je bil kraj preveč oddaljen. Dialoge je bilo treba načrtovati vnaprej in le malo stvari je bilo mogoče prepustiti naključju.

Potrebujemo takšne dogodke? Nam prinašajo upanje? Po mojem mnenju bi bilo mogoče tovrstne dogodke logistično izboljšati. Toda konferenca COP27 je edini vsakoletni dogodek, na katerem se sreča toliko različnih strani z isto stvarnostjo, vnemo in iskreno skrbjo za našo prihodnost, zato lahko rečem, da je prinesla upanje. Morda zato, ker smo vsi skupaj

doživljali isto: toplo vreme v novembru, pretirane cene hrane v prvem tednu ali sestanke pozno v noč. Morda zaradi zgodb, ki smo jih slišali in si jih izmenjali s ljudmi z vsega sveta. Morda zaradi zavedanja, da podnebne spremembe že sedaj povsod povzročajo izgube in škodo ter da vprašanje, ali ukrepati ali ne, ni več vprašanje.

Kot članico uradne skupine YOUNGO in delegatko stranke me je – kljub hrupu, kljub prizorišču, ki je bilo podobno cirkusu, in kljub preobilju dogodkov – takoj po plenarnem zasedanju prešinilo spoznanje: če se za nič ne zavzemaš, se z vsem strinjaš.

Boja proti podnebnim spremembam ne bomo nikoli dobili v pogajalski sobi, temveč samo na licu mesta in s skupnimi prizadevanji. Skupaj se lahko iztrgamo iz primeža strahu: kot vodne kaplje, ki postanejo deroče reke, ustvarjajo soteske in premikajo gore! Sklepati moramo zavezništva, zagotoviti vidno demokratično udeležbo ter spoštovati človekove pravice in dostojanstvo.

Ne moremo vedno znova početi isto in pričakovati drugačen rezultat. Če ne bomo ničesar ukrenili, bomo izgubili našo Zemljo. Zato je zdaj čas, da prenehamo ponavljati zgodbo o „premalo in prepozno“, da se opogumimo in začnemo verjeti. Poskrbeti moramo za to, da se bodo pogodbenice resnično zavezale spoštovanju sklepov, sprejetih na konferenci COP27 v Šarm el Šejku.

UGANITE, KDO JE NAŠ GOST...

Posebni gost

V rubriki Posebni gost vam vsak mesec predstavljamo osebnost, ki s svojim delom in predanostjo navdihuje druge ter jim je zgled s svojim pogumom, trdnim značajem, odločnostjo za ukrepanje in vsega spoštovanja vredno srčnostjo.

Današnji gost je **Tihon Dzjadko**, neodvisni ruski novinar, televizijski voditelj in medijski menedžer. Je glavni urednik postaje TV Dožd (TV Dež), ki je edina neodvisna televizijska postaja v Rusiji, zdaj s sedežem v Evropi.

Tihon Dzjadko je kariero začel na neodvisni radijski postaji „Echo of Moscow“. Od leta 2007 do 2012 je bil dopisnik za mednarodno organizacijo Novinarji brez meja v Rusiji. Nekaj časa je bil tudi namestnik glavnega urednika in voditelj na kanalu RTVI. TV Dožd se je pridružil leta 2010, ko je bila ustanovljena, leta 2019 pa je postal njen glavni urednik.

Marca 2014 je podpisal poziv proti priključitvi Krima Ruski federaciji. Marca 2022 je ruska vlada blokirala delovanje TV Dožd. Novinarji, vključno z **Dzjadkom**, so odšli v tujino in svoje novinarsko delo nadaljujejo izven Rusije. (ehp)

Tihon Dziadko: Ruska propaganda ima obraz vojnih zlo?incev

Kratek, a udaren intervju z našim gostom presenečenja **Tihonom Dziadkom**!

EESO info: Kdaj ste spoznali, da ne morete več delati v Moskvi? Ste se sami odločili zapustiti Rusijo, ali niste imeli izbire?

Tihon Dziadko: Tako kot mnogi drugi novinarji smo bili prisiljeni zapustiti državo. Po začetku vojne v Ukrajini je ruska vlada uvedla vojaško cenzuro. Sprejeta je bila nova zakonodaja, ki predvideva do 15 let zaporu že zgolj za uporabo besede „vojna“ namesto izraza „posebna vojaška operacija“. Da bi se izognil zaporu in nadaljeval delo novinarja, sem bil prisiljen

zapustiti državo.

Kje delate zdaj?

TV Dožd ima tri studije na treh različnih lokacijah: v Rigi, v Tbilisiju in Amsterdamu. Jaz delam v Amsterdamu.

Kako bi opisali rusko propagando?

Ruska propaganda je zelo nevarna, saj jo organizirajo in nadzorujejo vojni zločinci. Ruska propaganda ima obraz vojnih zločincev. To vojno že vrsto let podžigajo tako, da ljudem govorijo laži.

Kaj pričakujete od Evropske unije?

Mislim, da bi morali EU in njeni prebivalci razumeti, da je veliko Rusov, ki nasprotujejo tej vojni in podpirajo Ukrajino in Evropo.

Kaj bi radi počeli v prihodnosti in kje?

Rad bi se vrnil v Moskvo in tam nadaljeval z delom.

NOVICE EESO

#COP27: Evropska civilna družba poziva institucije in države članice EU, naj okrepijo podnebne ambicije

Nekaj dni pred zasedanjem COP27 v Šarm el Šejku je EESO sprejel resolucijo **Skupaj proti eksistencialni grožnji: socialni partnerji in civilna družba podpirajo izvajanje ambicioznih podnebnih ukrepov**. Sporočilo evropske organizirane civilne družbe je bilo jasno: institucije in države članice EU morajo ohraniti svojo vodilno vlogo in povečati podnebne ambicije - ne glede na to, kaj počnejo drugod po svetu.

Velika večina Evropejcev - 70 % - je izredno zaskrbljena zaradi podnebnih sprememb in v skladu z raziskavo Eurobarometer jih skoraj tri četrtine verjame, da morajo sami storiti več, da bi pomagali pri zelenem prehodu. EESO je v resoluciji in preko svoje sedemčlanske delegacije v Šarm el Šejku vse vpletene strani pozval, naj se odzovejo na skrbi državljanov in pospešijo podnebne ukrepe na podlagi najnovejših znanstvenih spoznanj.

EESO so zastopali njegovi člani **Peter Schmidt, Isabel Caño Aguilar, Sandra Parthie, Josep Puxeu Rocamora, Neža Repanšek** in **Lutz Ribbe**, poročevalci za resolucijo, ter **Sophia Wiegand**, mlada podnebna

aktivistka.

„Podnebne spremembe so v tem stoletju eden največjih izzivov za človeštvo. Njihove posledice ne bodo občutili šele naši otroci, temveč jih občutimo že mi, in bodo dramatično spremenile naš način življenja,“ je dejal **Cillian Lohan**, podpredsednik EESO, pristojen za komuniciranje, in podnebni aktivist. „Seveda se zavedamo, da Evropska unija dela več kot katera koli druga regija, kar dokazujeta evropski zeleni dogovor in sveženj „Pripravljeni na 55“. Toda kot dom evropske civilne družbe moramo pritisniti na Evropsko komisijo in države članice EU, da ohranijo svojo vodilno vlogo in prepričajo naše svetovne partnerje, naj sledijo zgledu Evrope.“ (ks)

Strateška partnerstva vloga EESO okrepljena z novim sporazumom o sodelovanju z Evropsko komisijo

EESO in Komisija sta podpisala nov protokol o sodelovanju, ki dodatno utrjuje in krepi politično in zakonodajno sodelovanje med organizacijama, pa tudi njuna skupna prizadevanja za obveščanje o evropskih temah. Protokol tudi krepi strateško funkcijo Odbora v odnosu do institucij EU ter njegovo vlogo pri promociji vrednot evropskega povezovanja in participativne demokracije.

Z novim protokolom, ki je bil podpisan 27. oktobra, je EESO dobil večjo vlogo tako pri izvajanju [evropske državljanske pobude](#) kot v okviru [evropskega semestra](#), ki je ključno orodje gospodarske in fiskalne politike.

„Pomembna novost v protokolu je zaveza, da bomo po sprejetju delovnega programa Komisije vsako leto skupaj opredelili pet tem za raziskovalna mnenja. To je za nas zelo pomembno, saj nam bo omogočilo, da bo naše delo bolj usmerjeno v prihodnost,“ je menila predsednica EESO **Christa Schweng**. Raziskovalna mnenja so mnenja, ki se pripravijo na zaprosilo Evropskega parlamenta, Evropske komisije ali Sveta EU o temah, ki so za civilno družbo zelo pomembne.

Podpredsednik Komisije, pristojen za medinstitucionalne odnose in predvidevanje, **Maroš Šefčovič**, je dejal: „Sprememba protokola nam bo omogočila, da bo naše sodelovanje bolj prilagojeno trenutnim razmeram in izzivom, s katerimi se soočamo. Z njo se tudi poudarja pomembna vloga Odbora pri razvoju naših politik, medsebojne sinergije pa bodo prispevale k nemotenemu delovanju EU.“ (tk)

EESO predlaga ve? ukrepov za prepre?evanje nepoštenih tožb zoper novinarje in zagovornike pravic

EESO je v **mnenju** *Pobuda proti zlorabam pravnih postopkov zoper novinarje in zagovornike pravic* podprl **predlog** Komisije o zaščiti oseb, ki se udelejšujejo pri udeležbi javnosti, pred očitno neutemeljenimi ali zlorabljenimi sodnimi postopki (strateške tožbe za onemogočanje udeležbe javnosti). Sem spadajo novinarji in zagovorniki pravic, ki pomembno prispevajo k razpravam o težavnih vprašanjih.

EESO je mnenje sprejel na oktobrskem plenarnem zasedanju in predlagal razširitev seznama ukrepov za zmanjšanje strateških tožb za onemogočanje udeležbe javnosti. Poročevalec za mnenje **Tomasz Andrzej Wróblewski** je dejal: „Če ne bomo okrepili sistema, bomo ogrozili svobodo govora.“

Soporočevalec **Christian Moos** pa je dodal: „To je nujno in pereče politično vprašanje. Sprejeti moramo ukrepe za zaščito novinarjev in ljudi, ki nasprotujejo zlorabi moči in korupciji.“

Nekateri močni posamezniki, lobistične skupine, korporacije in državni organi uporabljajo strateške tožbe za onemogočanje udeležbe javnosti za utišanje novinarjev in drugih, ki prispevajo k javni razpravi, kot so družbeni aktivisti, zagovorniki človekovih pravic, nevladne organizacije, žvižgači v širšem smislu, angažirani državljani in sindikati. Te tožbe izkoriščajo luknje v zakonu v pravnih sistemih, ki omogočajo, da se z neosnovanimi kazenskimi ovadbami ali civilnimi tožbami onemogoča, omejuje ali kaznuje udeležbo javnosti v primeru ciljnih posameznikov ali skupin.

Predlogi EESO vključujejo uvedbo predhodne odločbe, s katero bi končali postopke, za katere je bilo ugotovljeno, da so neskladni, in združitve postopkov v določeni jurisdikciji na zahtevo tožene stranke. Razmislili bi lahko tudi o drugih ukrepih, vključno z določitvijo roka ali sredstva za hitro sledenje postopku. Lahko pa bi izključili možnost, da bi kdorkoli razen tožnika financiral takšno tožbo.

S pregledom nacionalne zakonodaje bi lahko opredelili mehanizme, ki bi lahko služili preprečevanju strateških tožb za onemogočanje udeležbe javnosti. Potreben je enoten pristop tako v čezmejnih kot nacionalnih primerih in opraviti pregled nacionalne zakonodaje, da bi dekriminalizirali obrekovanje v tistih državah članicah, kjer je še vedno kriminalizirano.

EESO predlaga tudi skrajšanje predlaganega roka za oceno predlagane direktive o strateških tožbah za onemogočanje udeležbe javnosti s petih na dve leti.

Ključna pri vsem tem pa sta izobraževanje in usposabljanje. Pravni strokovnjaki in udeleženci v javni razpravi morajo biti usposobljeni, da se lahko odzovejo na strateške tožbe za onemogočanje udeležbe javnosti in bolje branijo svobodo izražanja. (II)

Reševanje energetske krize: organizirana civilna družba poziva k realisti?nemu in pragmatičnemu pristopu k energetskega prehodu

EESO je odločno zavezan razogljičenju energetskega sistema EU ter poziva oblikovalce politik EU, naj se spoprimejo s posledicami večdesetletne energetske odvisnosti.

S temi besedami je predsednica EESO **Christa Schweng** odprla razpravo o energetskega prehodu in strateški avtonomiji EU na plenarnem zasedanju 26. oktobra 2022. EESO je gostil profesorja **Leonarda Meeusa** iz Evropskega univerzitetnega inštituta v Firencah.

„Prizadevati si moramo za zeleni prehod s hitrostjo, ki jo podjetja in družbe zmorejo, in s spremljevalnimi ukrepi, ki omogočajo konkurenčnost in inovacije Evrope v svetu“, je dejala **ga. Schweng**. „EU ima potencial, da z razvojem lokalnih zmogljivosti za obnovljive vire energije zmanjša

svojo odvisnost od uvoza energije, vendar so za to potrebne ustrezne naložbene spodbude.“

Profesor Meeus je omenil reforme trga električne energije v EU, ki jih je predlagala Evropska komisija, in poudaril, da je trg z električno energijo, ki smo ga gradili v zadnjih 20 letih, lahko del naše prihodnosti, če ga dopolnimo in združujemo z novimi instrumenti za vključevanje potrošnikov in posodabljanje omrežij.

Razprava je bila povezana s sprejetjem mnenja [Strateška vizija energetskega prehoda za strateško avtonomijo EU](#), ki so ga pripravili **Thomas Kattnig**, **Lutz Ribbe** in **Tomasz Andrzej Wróblewski**.

V mnenju je predstavljena vizija EESO o energetskega prehodu in njegova vloga pri doseganju strateške avtonomije EU s poudarkom na pospešitvi razogljičenja, zmanjšanju odvisnosti od uvoza energije, povečanju podpore skupnosti in podjetij pri tem prehodu ter podpori ranljivim gospodinjstvom. (mp)

EESO poziva k večji zdravstveni, stanovanjski in finančni podpori za družinske oskrbovalce

EU in države članice morajo izvajati ukrepe za izboljšanje življenja oseb, ki nudijo dolgotrajno oskrbo svojim, ki so invalidi ali imajo kronične in degenerativne bolezni, poudarja Evropski ekonomsko-socialni odbor (EESO) v mnenju na lastno pobudo Vloga družinskih članov, ki skrbijo za invalide in starejše, ki ga je sprejel na oktoborskem plenarnem zasedanju.

Poročevalec za mnenje **Pietro Vittorio Barbieri** je dejal, da morajo vse ukrepe skupaj sprejeti oblikovalci politik, delodajalci (v okviru socialnega dialoga) ter družinski oskrbovalci in organizacije, ki jih zastopajo.

„Najprej je treba priznati pomen njihovega dela in jim dati besedo pri pomoči, ki jo nudijo. Drugi korak je vzpostavitev storitev in podpore za nastanitev, da bi preprečili njihovo izolacijo, marginalizacijo in

psihofizično preobremenitev. Če bodo države za to poskrbele, bo breme za svoje manjše.“

Družinskim oskrbovalcem je treba zagotoviti ustrezne zdravstvene storitve, vključno s preventivnim zdravstvenim varstvom, pa tudi ustrezno usposabljanje o skrbi za lastno zdravje. Zagotoviti je treba tudi podporo za nastanitev in storitve oskrbe na domu (v skladu z zdravstvenimi potrebami in potrebami po zdravstveni negi) ter psihološko podporo za oskrbovalce in družine.

EESO tudi poziva države članice, naj razmislijo o alternativnih oblikah plačila, vključno s finančno podporo, za družinske oskrbovalce, ki jim grozi revščina, ker so prisiljeni opustiti plačano zaposlitev ali preiti na skrajšani delovni čas.

Delodajalce je treba spodbujati, da zaposlenim, ki svojim družinskim članom nudijo dolgotrajno oskrbo, ponudijo prožne ureditve dela in socialne ugodnosti, ki presegajo minimalne zahteve, določene v nacionalnih predpisih.

Med pandemijo COVID-19 se je položaj številnih družinskih oskrbovalcev verjetno poslabšal, vendar ni na voljo dovolj posodobljenih informacij o razsežnosti tega problema, kar otežuje prizadevanja za njegovo reševanje. (II)

EESO sprejema ukrepe za krepitev vloge žensk na trgu dela in v podjetništvu

EESO je ob tednu enakosti spolov v Evropskem parlamentu sprejel dve mnenji s priporočili o spodbujanju krepitev vloge žensk in podpiranju družinskih negovalcev. Odbor je podprl tudi pobudo Parlamenta z vrsto dogodkov, povezanih z vključevanjem vidika spola in presečnostjo.

Predsednica EESO **Christa Schweng** je dejala: „Trenutna vrzel stopnje zaposlenosti med spoloma je nesprejemljiva in predstavlja znatno gospodarsko in socialno škodo za EU. Vzpostaviti moramo ugodnejše okolje za podjetnice, odpraviti ovire in stereotipe ter poiskati več vzornikov za dekleta in ženske.“

Podpredsednica Evropskega parlamenta **Evelyn Regner** je poudarila potrebo po vključevanju načela enakosti spolov in zavezujočih ukrepov: „Napredek je počasnejši kot v prejšnjih letih. Če pa so sprejeti zavezujoči ukrepi, lahko še vedno dosežemo določen napredek. Spremeniti moramo kulturo boja proti pristranskosti, vendar potrebujemo tudi zavezujoče ukrepe. Ukrepati moramo skupaj: EP in EESO, ženske in moški, mladi in stari.“

Ozlem Yildirim, poročevalka za [mnenje EESO Izboljšanje enakosti v EU](#), je pozvala k „učinkovitejši protidiskriminacijski politiki na ravni EU, skupaj z resnično odvračilnimi sankcijami“.

Soporočevalec **Cristian Pîrvulescu** je pojasnil, da „mnenje poziva k razvoju naslednje generacije ukrepov za spodbujanje enakosti v Evropi, ki bodo temeljili na priznavanju splošnega načela enakosti in pozitivnih obveznosti za njegovo uveljavljanje.“

EESO je sprejel tudi [mnenje Vloga družinskih članov, ki skrbijo za invalide in starejše](#). Poročevalec za mnenje **Pietro Vittorio Barbieri** je pojasnil, da „Evropska blaginja temelji na družinskih negovalcih, ki so pogosto izključeni iz sistema. Med njimi je velika večina žensk, ki so prisiljene izbirati med zagotavljanjem oskrbe in ohranitvijo zaposlitve. Evropske in nacionalne institucije pozivamo, naj ta pojav raziščejo tako v korist negovalcev kot negovanih.“ (gb)

EESO poziva k trajnostni strategiji za rastlinske beljakovine in rastlinsko olje

Evropski ekonomsko-socialni odbor (EESO) je v mnenju na lastno pobudo poudaril številne koristi zelene strategije EU za povečanje proizvodnje rastlinskih beljakovin in rastlinskih olj ter podal predloge zanjo. Med njenimi koristmi bi bilo zmanjšanje odvisnosti EU od uvoza, prispevala pa bi tudi k razvoju podeželskih območij.

Praktična priporočila EESO za predlagano strategijo so v skladu s ciljem EU, da se doseže strateška neodvisnost oskrbe, je navedel EESO v mnenju, ki je bilo sprejeto na oktoborskem plenarnem zasedanju.

Poročevalec za to mnenje **Lutz Ribbe** je na plenarnem zasedanju dejal: „EU je močno odvisna od uvoza krme, saj 75 % rastlin z visoko vsebnostjo beljakovin prihaja iz tujine. Spodbujanje proizvodnje beljakovinskih rastlin

v EU je bistvenega pomena in bo pozitivno vplivalo tudi na biotsko raznovrstnost in celotno okolje ter kmetom pomagalo zmanjšati uporabo mineralnih gnojil.“

Med številnimi dobrimi razlogi za razširitev pridelave beljakovin v EU, zlasti za večje vključevanje travinja v krmljenje živali, so: povečanje kolobarjenja, samozadostna oskrba z gorivom za traktorje in večja razpoložljivost oljnih pogač, ki imajo odličen potencial kot beljakovinska krma.

Na splošno mora strategija EU upoštevati interese podeželskih skupnosti in prispevati k trajnostnemu razvoju podeželja v skladu z dolgoročno vizijo EU.

EESO priporoča Evropski komisiji, naj natančneje preuči ustroj postopka, ki ga je predlagala komisija za prihodnost kmetijstva, ki jo je ustanovila nemška zvezna vlada, in preveri, ali bi bil primeren tudi za razvoj evropske strategije za beljakovine. (ks)

EESO poudarja potrebo po akcijskem načrtu EU za kulturno diplomacijo

EESO v novem mnenju predlaga, naj EU pripravi pravi večletni strateški akcijski načrt, s katerim bi izkoristili ves potencial kulturne diplomacije.

Kot instrument zunanje politike Evropske unije je kultura del agende zadnjih 17 let, vendar nikoli ni bila resnična prioriteta. Zdaj, ko na celini spet divja vojna, pa mora kultura bolj kot kdaj prej postati eno od osnovnih strateških orodij zunanje politike EU, je v mnenju poudaril EESO.

„Kultura je lahko eden glavnih adutov razvoja znotraj Evrope, pa tudi podobe, ki jo EU kaže svetu,“ je dejal poročevalec za mnenje **Luca Jahier**.

Posebej je poudaril pomen kulturne dediščine kot politično občutljive in zelo zapletene teme, ki je zato močan in dopolnjujoč diplomatski element pristopa EU k miru, varnosti in trajnostnemu razvoju.

Trden večletni strateški akcijski načrt za kulturno diplomacijo bi moral vključevati varstvo, obnovo in rekonstrukcijo dediščine na območjih, ki so jih prizadele naravne nesreče, krize in vojne. Zajeti bi moral tudi popis obstoječih pobud, na podlagi katerega bi nastala platforma EU za mednarodne kulturne povezave in namenska struktura v okviru Evropske službe za zunanje delovanje, ki bi morala temeljiti na funkciji posebnega odposlanca EU za kulturne povezave.

EESO je v [mnenju na lastno pobudo o vlogi kulturne diplomacije](#), ki ga je sprejel na oktoborskem plenarnem zasedanju, poudaril pomen razsežnosti kulture v sedanjem geopolitičnem kontekstu, kar je povsem v skladu z agendo za trajnostni razvoj do leta 2030. (mt)

Mobilnost bi morala biti priznana kot individualna pravica

EESO je v mnenju na lastno pobudo, sprejetem na oktobrskem plenarnem zasedanju EESO, pozval, naj se mobilnost prizna kot individualna pravica in javna dobrina, ki mora biti vsem na voljo.

V [mnenju EESO](#), ki sta ga pripravili **Kristina Krupavičienė** in **Dovilė Juodkaitė**, je poudarjeno, da lahko trajnostna mobilnost uresniči zeleno okrevanje EU: okolju in uporabnikom prijazen javni prevoz bi lahko imel vodilno vlogo pri okrevanju po pandemiji COVID-19

„Pandemija je delovala kot katalizator, ki je pokazala, da je javni prevoz bistvena storitev v javnem interesu, zlasti pri zagotavljanju dostopa do delovnih mest in storitev za najbolj obremenjene delavce in ranljive skupine,“ je dejala **ga. Krupavičienė**.

Po mnenju EESO potrebuje EU strategije za nadgradnjo mobilnosti in izboljšanje javnega prevoza, da bi postal privlačnejši in dostopnejši za državljane, zlasti tiste z nizkimi dohodki.

Javni prevoz bi lahko imel ključno vlogo v okrevanju Evrope po pandemiji, saj lahko odgovori na podnebne izzive in hkrati izboljša kakovost življenja ljudem, saj jim omogoča, da delajo, uživajo v družbenem življenju in dostopajo do kulture. Za doseganje trajnostne mobilnosti pa je potrebna močna politična zavezanost vseh akterjev in ravni.

„Evropsko komisijo pozivamo, naj določi merljive in ambiciozne cilje za spodbujanje prehoda z osebnih avtomobilov na skupinski prevoz in aktivno mobilnost, Evropsko unijo in države članice pa spodbujamo, naj prispevajo k prehodu na okolju prijaznejše načine prevoza, tako da postanejo bolj privlačni,“ je dejala **ga. Juodkaitė**. (mp)

EESO poziva k večji avtonomiji EU na področju energije, hrane, vode in surovin za boljše odzivanje na izredne razmere

EESO poziva Komisijo in države članice, naj pripravijo načrt za boljšo pripravljenost EU na izredne razmere. Z njim naj bi zlasti povečali suverenost EU pri proizvodnji energije, hrane in vode ter pridobivanju surovin.

Ker se bliža zima, državljani pa so zaskrbljeni zaradi stroškov energije, EESO poziva EU, naj izboljša svojo odpornost, da bi se lahko spoprijela s prihodnjimi krizami.

EESO je v [mnenju na lastno pobudo](#), sprejetem na nedavnem plenarnem zasedanju, poudaril prepričanje, da bi bilo treba v vse politike na področju energije vključiti nenehno izboljševanje odpornosti energetskega sistema na naravne, politične ali druge izredne razmere.

To bi moralo zajemati celotno proizvodno verigo, vključno z raziskavami in razvojem, predelavo materialov, zasnovo, proizvodnjo, namestitvijo, zagonom in vzdrževanjem objektov na enotnem trgu EU. Avtonomija bi pripomogla k odpravi energetske revščine in brezposelnosti.

Poročevalec **Paul Rübig**, ki je pripravil mnenje, je pozval tudi k podpori za državljane in potrošnike, ki želijo vlagati v lastno proizvodnjo in učinkovitost energije: „Potrebujemo kampanje obveščanja, davčne spodbude in subvencije. Poleg tega moramo na celotnem notranjem trgu, pa tudi zunaj Evropske unije, zgraditi novo prometno infrastrukturo“.

Poleg tega EESO poziva, naj se z novimi strategijami rudarjenja in recikliranja na enotnem trgu zagotovi kritična oskrba z materiali, kot so baker, litij, kobalt in redke zemlje. Priporoča varovanje virov nafte, premoga, plina, urana, vode, hrane in krme ter pripravo načrtov za omejeno uporabo energije, vode, hrane in sanitarne infrastrukture.

Vozlišča digitalnih inovacij pomagajo MSP pri zelenem in digitalnem prehodu

Evropski ekonomsko-socialni odbor (EESO) priporoča okrepitev vozlišč digitalnih inovacij, da bi v okviru prehoda na trajnostno prihodnost povečali inovacijsko zmogljivost EU. Ta vozlišča zagotavljajo dragoceno infrastrukturo za mala in srednja podjetja (MSP), ki bi sicer lahko imela težave pri prizadevanjih, da postanejo bolj okolju prijazna in digitalizirana.

EU po deležu BDP, ki ga vlaga v raziskave in razvoj, zaostaja za ZDA in Japonsko (2,32 % leta 2020 v primerjavi s 3,08 % v ZDA in 3,2 % na Japonskem).

EESO meni, da bi bilo treba naložbe EU v raziskave in razvoj povečati na 3 % BDP. V [mnenju na lastno pobudo](#), sprejetem na oktobrskem plenarnem zasedanju, je predstavil več priporočil o tem, kako v ta namen čim bolje

izkoristiti [vozlišča digitalnih inovacij](#).

Poročevalec za mnenje **Giuseppe Guerini** je dejal: „Digitalni prehod ne vpliva le na gospodarstvo, temveč na celotno evropsko družbo. Neposredno vpliva na doseganje podnebnih ciljev evropskega zelenega dogovora in ciljev trajnostnega razvoja ZN, predvsem pa ima socialni učinek na številnih področjih.“

Tudi soporočevalec **Nicos Epistithiou** je poudaril pomen vozlišč digitalnih inovacij: „Vozlišča digitalnih inovacij ponujajo vse na enem mestu in MSP usmerjajo pri digitalnem in zelenem prehodu. V teh središčih morajo sodelovati sindikati, organizacije civilne družbe, združenja delodajalcev in javni organi.“

V vozliščih digitalnih inovacij sodelujejo organizacije različnih vrst na regionalni ravni. Služijo lahko kot platforme za preizkušanje tehnoloških rešitev pred naložbami, izmenjavo primerov dobre prakse in razvoj digitalnih veščin.

V mreži evropskih digitalnih inovacijskih vozlišč trenutno poteka obsežno preoblikovanje. Pri tem EESO izraža bojazen, da ni jasne vizije glede njenega prihodnjega razvoja.

EU mora sprejeti skupne ukrepe za obvladovanje sistemskih pretresov, ne da bi ogrozila svoje okoljske cilje in zapostavila ljudi

Evropski ekonomsko-socialni odbor je v dveh nedavno sprejetih mnenjih predstavil posodobljena stališča o letnem pregledu trajnostne rasti za leto 2022, v katerem je Komisija opisala prihodnje prednostne naloge EU na področju ekonomske politike in politike zaposlovanja, ter o priporočilih o ekonomski politiki euroobmočja za leto 2022. Zavzema se za uravnotežen pristop, ki ne bo ogrozil socialnih in okoljskih ciljev EU.

EESO poudarja, da bi bilo treba zaradi naraščanja cen energije in hrane vzpostaviti socialno varnostno mrežo za najranljivejše. Evropska centralna banka bi morala glede na rekordno visoko inflacijo analizirati stranske učinke svoje denarne politike, na primer na rast in zaposlovanje. Zaradi povečanja javnega dolga je potreben napredek pri reformi Pakta za stabilnost in rast.

„Zavzemamo se za uravnotežen politični pristop, ki bo zaščitil pravičnost in okoljske cilje, zlasti v kriznih razmerah,“ je povedala **Judith Vorbach**, poročevalka za dodatno [mnenje o letnem pregledu trajnostne rasti za leto 2022](#). „Ta pristop je podlaga za preteklo, sedanjost in prihodnjo blaginjo in konkurenčnost EU ter za večjo konvergenco in odpornost.“

Juraj Sipko, poročevalec za dodatno [mnenje o ekonomski politiki euroobmočja 2022](#), je k temu dodal: „Skupaj si moramo prizadevati za obvladovanje sistemskih pretresov, s katerimi se trenutno sooča svet in kakršnih doslej še ni bilo. Odlašanje s sprejetjem in izvajanjem ukrepov ima lahko daljnosežne posledice, ne le v smislu materialnih izgub, temveč predvsem za človeška življenja.“ (tk)

Širitev, komuniciranje in energija na vrhu dnevnega reda seminarja EESO, imenovanega Povezovanje EU, o vplivu vojne v Ukrajini na EU

Ogromni izzivi, ki jih za Evropo predstavlja ruska agresija, so bili tema letnega seminarja EESO za komunikatorje civilne družbe z naslovom Geopolitični pretresi na pragu Evrope: vidik civilne družbe, ki je potekal v Zagrebu na Hrvaškem 24. In 25. oktobra 2022.

Evropska unija bi morala ne le podpirati Ukrajino v njenem vojnem vsakdanjiku, temveč razmisliti tudi o dolgoročni obnovi Ukrajine in njeni poti do članstva v EU, je bilo poudarjeno na seminarju, organiziranem v partnerstvu z ekonomsko-socialnim svetom Hrvaške.

Na seminarju so potekale tri okrogle mize: o širitvi EU, o komuniciranju v času krize ter o energetiki.

Predsednica EESO Christa Schweng je v svojem uvodnem govoru v Zagrebu dejala: „Poskusimo si zamisliti Ukrajino čez nekaj let. Zavedam se, da je glede na stalne novice s terena, ko so ukrajinska mesta še vedno tarča napadov, ki povzročajo škodo v vodnem omrežju in izpade električne energije, na stvari težko gledati pozitivno. Vodilo našega razmišljanja in našega dela mora biti naš pogled na prihodnost Ukrajine. Jaz jo vidim kot na novo zgrajeno in uspešno državo, ki temelji na evropskih vrednotah in omogoča državljanom, da ponovno zaživijo dostojno življenje v svoji državi.“

„Zakaj se je zahod motil glede Vladimirja Putina?“ Francosko-ruska pisateljica, novinarka in zgodovinarica **Galia Ackerman** je to vprašanje obravnavala v svojem osrednjem govoru. Po njenem mnenju je imel Putin skrito agendo že od začetka svoje vladavine v Rusiji.

Vsekakor nekateri Zahodnjaki niso bili sposobni videti Putinovih ciljev, nekateri pa jih niso želeli videti. „Vladimir Putin, ki se je usposabljal pri KGB, ima miselnost in etiko KGB. Strinjam se, da je lahko nekdo, ki je produkt KGB, sposoben razočarati večino sveta, je dejala **ga. Ackerman**.

Na otvoritvenem srečanju so govorili hrvaški minister za delo, pokojninske sisteme, družino in socialno politiko **Marin Piletić**, vodja pisarne Evropskega parlamenta na Hrvaškem **Violeta Simeonova Staničić**, vodja oddelka za medije na predstavništvu Evropske komisije na Hrvaškem **Andrea Čović Vidović** in vodja hrvaškega združenja novinarjev **Hrvoje Zovko**.

Tri okrogle mize so z uvodnim govorom odprli predsednik skupine organizacij civilne družbe v EESO **Seamus Boland**, predsednik skupine delojemalcev v EESO **Oliver Röpke** in član skupine delodajalcev EESO ter predsednik strokovne skupine EESO za zaposlovanje, socialne zadeve in državljanstvo (SOC) **Aurel Laurențiu Plosceanu**.

Prva okrogla miza seminarja je imela naslov *V senci vojne: nov evropski geopolitični okvir in njegove posledice za prihodnost EU*, osredotočena pa je bila na posledice ruskih ukrepov na Balkan in na izkušnje Ukrajine glede širitve EU.

Ena od tem razprave o *komuniciranju v času krize* je bil boj Zahoda proti pogledom in diskurzom Putinove Rusije. Udeleženci okrogle mize so poudarili, da je Rusija uspešna pri širjenju svoje propagande zunaj Evrope in Severne Amerike, ter opozorili na vse večjo potrebo po poklicnih in „prostovoljnih vojskah“ za boj proti tehnikam dezinformiranja v Evropi.

Hudi problemi na energetske trgu, ki jih je dodatno zaostрила vojna, so bili predmet okrogle mize o *energetski revoluciji med vojno ter o podnebnih ciljih in izzivih zelenega dogovora*. Na dnevnem redu so bili

izzivi za zeleni prehod, izkušnje z odvisnostjo od Rusije (in zdaj tudi Kitajske) ter prednosti in slabosti jedrske energije.

Seminar sta podprla tudi urad Evropskega parlamenta in predstavništvo Evropske komisije na Hrvaškem. (II)

NOVICE SKUPIN

Seminar, ki se ga je udeležila komisarka Johansson, z naslovom „Politike EU na področju ekonomskih migracij: odziv na potrebe trga dela in potrebe po znanjih in spretnostih“

Pripravila skupina delodajalcev v EESO

Delodajalci menijo, da imajo ekonomske migracije vse večjo vlogo v okviru celotne kombinacije politik EU, s katerimi se zagotavljajo spretnosti in delovna sila, ki jih evropska podjetja potrebujejo, da so lahko konkurenčna, produktivna in inovativna. Na vlogo ekonomskih migracij v okviru odziva politike EU za povečanje razpoložljivosti visoko usposobljene delovne sile je treba gledati v kontekstu upadanja delovno sposobnega prebivalstva,

stagnacije mobilnosti znotraj EU, neskladja v znanju in spretnostih ter pomanjkanja delovne sile v številnih sektorjih.

Na seminarju z naslovom „Politike EU na področju ekonomskih migracij: odziv na potrebe trga dela in potrebe po znanjih in spretnostih“ so razpravljali, kako lahko politika EU na tem področju prispeva k spodbujanju pristopa do migracij, ki bolj temelji na povpraševanju. Pri tem so upoštevali različna orodja, pristope politik in pobude na ravni EU ter državni in sektorski ravni, ki vplivajo na vlogo migracij pri obravnavi potreb delodajalcev po znanju in spretnostih.

Dogodek sta 7. novembra 2022 soorganizirala BusinessEurope in skupina delodajalcev v Evropskem ekonomsko-socialnem odboru (EESO). Med govorniki in udeleženci so bili **Ylva Johansson**, komisarka za notranje zadeve, ter predstavniki Evropske komisije, Evropskega centra za razvoj poklicnega usposabljanja (Cedefop), evropski in nacionalni socialni partnerji, državne oblasti in člani EESO.

Na dogodku je predsednik skupine delodajalcev v EESO **Stefano Mallia** poudaril pomen ekonomskih migracij: „V času, ko domača delovna sila v EU ne zadostuje za ohranjanje delovanja evropskega

gospodarstva, morajo EU in države članice še naprej omogočati selitev visoko usposobljenih migrantov iz tretjih držav, države članice pa bi morale tudi zagotoviti, da so njihovi nacionalni sistemi, kot na primer analiza trga dela, vzpostavljeni tako, da omogočajo učinkovito reševanje pomanjkanja delovne sile ter znanj in spretnosti.“

Markus Beyrer, izvršni direktor BusinessEurope, se je strinjal in dejal: „Evropsko komisijo pozivamo, naj doseže napredek v smeri evropskega sistema ekonomskih migracij, ki bi temeljil na izraženem interesu, da bi Evropa na svetovni ravni postala privlačnejša za nadarjene kadre, ki so na voljo. Veselimo se, da bomo skupaj s Komisijo prispevali k dokončnemu oblikovanju predlaganega nabora talentov, pri tem pa zagotovili njegovo usklajenost s potrebami delodajalcev po vsej Evropi.“

Te razprave so pokazale, da sta sodelovanje in usklajevanje med EU, državami članicami in deležniki (zlasti delodajalci) potrebna, da lahko politika EU na področju ekonomskih migracij prispeva k spodbujanju pristopa do migracij, ki bolj temelji na povpraševanju. Nabor talentov EU ima lahko pomembno vlogo pri povezovanju migrantov iz tretjih držav s prostimi delovnimi mesti. Nova platforma EU za migracije, namenjena izboljšanju upravljanja delovnih migracij, ki je opisana v svežnju o „znanjih in spretnostih ter talentih“, bi morala izboljšati sodelovanje in usklajevanje med vsemi zadevnimi deležniki. Glede na to, da je pomembno, da nacionalni okviri migracijske politike dobro delujejo, bi morala Komisija opredeliti priložnosti za vzajemno učenje in medsebojne preglede v zvezi z vprašanji, kot sta zagotavljanje redno posodobljenih seznamov deficitarnih poklicev in dobro delujoča analiza trga dela.

Celoten povzetek dogodka je na voljo na: <https://www.eesc.europa.eu/sl/news-media/news/eu-economic-migration-policies-responding-labour-market-and-skills-needs-0> (dv)

Krepitev demokracije na delovnem mestu

Pripravila skupina delojemalcev EESO

Na začetku tega meseca se je skupina delojemalcev sestala na seji, da bi razpravljala o ključnem vprašanju sindikalnega gibanja - demokraciji na delovnem mestu. Delojemalci in njihovi predstavniki morajo biti obveščeni o odločitvah, ki se sprejemajo v podjetju, to pa se mora z njimi posvetovati. Posvetovanja spodbujajo boljše plačilo in pogoje zanje, kar posledično poveča produktivnost in udeležbo na delovnem mestu. Podjetja, ki podpirajo demokracijo na delovnem mestu, dejansko dosegajo bistveno boljše rezultate in so bolj inovativna. Sedanji zeleni in digitalni prehod sta pokazala, da je treba nujno oblikovati trden zakonodajni okvir, ki podpira demokracijo na delovnem mestu.

Udeležence je najprej pozdravil **Oliver Röpke**, predsednik skupine delojemalcev EESO, ki je opisal posledice globalne pandemije in Ruske invazije na Ukrajino za evropsko gospodarstvo. Dogodek je nato začel **Aurelio Fernández López**, član stalnega predstavništva Španije pri EU, ki je prisotnim zagotovil, da bo demokracija na delovnem mestu ena od ključnih prednostnih nalog španskega predsedstva Sveta Evropske unije. Osrednji govor je imel **Rolf Schmachtenberg**, državni sekretar v nemškem zveznem ministrstvu za delo in socialo, ki je dejal, da sta udeležba in soodločanje delavcev podlaga za gospodarsko uspešnost

Nemčije.

Tema druge razprave je bil pomen demokracije na delovnem mestu za ohranjanje delovnih standardov v dobavnih verigah. Članica skupine delojemalcev **Maria del Carmen Barrera Chamorro** se je na kratko dotaknila svojega mnenja o dostojnem delu po vsem svetu, ki je bilo pred kratkim sprejeto, in dejala, da sicer podpira prizadevanja Komisije na tem področju, vendar sedanji predlogi ne upoštevajo udeležbe sindikatov in delavskih svetov.

Dogodek je zaključil **Oliver Röpke**, ki je dejal, da bo popoldanska razprava prispevala k sedanjemu delu EESO, povezanemu z demokracijo na delovnem mestu. To temo morajo evropski sindikati obravnavati skupaj.

Brez sodelovanja civilne družbe ne bo pravi?nega prehoda na nizkooglji?ne družbe

Pripravila skupina organizacij civilne družbe

Predstavniki akademskih krogov, lokalne organizacije civilne družbe, predstavniki regionalnih in državnih oblasti ter člani Evropskega ekonomsko-socialnega odbora so se oktobra 2022 srečali na konferenci v mestu Dolní Vítkovice, nekdanjem industrijskem območju za premogovništvo in jeklarstvo v Ostravi. Konferenco o [preoblikovanju Moravsko-šlezjske pri iskanju socialno pravičnega prehoda](#) je organizirala skupina organizacij civilne družbe v EESO v okviru češkega predsedovanja Sveta EU, ki so se je udeležili Anna Hubáčková, češka ministrica za okolje, Vladimír Špidla, nekdanji evropski komisar, in predsednica EESO Christa Schweng.

Predsednik skupine organizacij civilne družbe v EESO **Séamus Boland** je v otvoritvenem nagovoru poudaril nujnost pravičnega prehoda na podnebno nevtralna gospodarstva, pri čemer morajo akterji civilne družbe poskrbeti, da ne bo nihče zapostavljen. Dejal je: „Evropski zeleni dogovor in digitalni prehod EU sta soodvisna in bistvenega pomena pri strategiji EU za geostrateško avtonomijo od Rusije. To pomembno strateško vizijo EU pa moramo premakniti na lokalno raven. Kajti nič ne bo doseženo, če se ne vključi lokalne skupnosti in organizacij civilne družbe. Neposredno jih moramo vključiti v procese od spodaj navzgor ter skupaj razvijati kreativne in trajnostne rešitve za trajnostno prihodnost.“

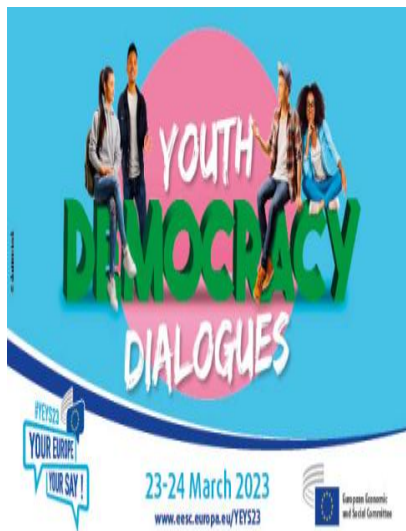
Boland je prepoznal prizadevanja Moravsko-šlezjske, da bi se preoblikovala v trajnostno in nizkoogljično regijo. Poudaril je tudi izziv glede identitete v zvezi s preoblikovanjem jeklarskega središča Češke republike v nizkoogljično gospodarstvo. Tak proces bi brez dvoma zahteval spremembo lokalne identitete.

Eden od najpomembnejših sklepov konference je bila ugotovitev, da se socialno pravični prehod lahko uresniči le s pomočjo bogatega nabora dejavnosti in ukrepov, kot so krepitev naložb z zagotavljanjem stalnega dostopa do javnih in zasebnih sredstev, poudarek na majhnih projektih, socialnih storitvah, infrastrukturi, inovacijah in raziskavah, kmetijstvu, razvoju in socialni koheziji, deljenje znanja med industrijami in sektorji ter učenje iz najboljših praks in dobrih primerov. Vsi ti ukrepi in dejavnosti bi morali biti usmerjeni predvsem v ustvarjanje novih delovnih mest, oblikovanje bolj usposobljene delovne sile ter doseganje večje integracije in vključitve.

Organizacije civilne družbe morajo biti neposredno vključene v to, kako se spreminjajo partnerstva z vključujočim pristopom od spodaj navzgor, da bi se zagotovilo participativno prizadevanje in nazadnje dejansko pravični prehod.

Preberite več o tem na [spletni strani EESO](#), na [strani dogodka](#) pa so na voljo celotno besedilo priporočil in sklepov, fotografije, videoposnetki in predstavitev vseh gostujočih govornikov. (jk/mr)

SOON IN THE EESC/CULTURAL EVENTS

„Dialogi mladih o demokraciji“ bodo potekali marca 2023

EESO se pripravlja na **letni dogodek Vaša Evropa, vaš glas! (YEYS!)**, na katerem bodo dijaki iz vse Evrope komentirali svoje aktivno državljanstvo v participativni demokraciji.

Vaša Evropa, vaš glas! (YEYS!) bo organiziran že štirinajstič in to po treh letih spet s fizično udeležbo. Pod naslovom „Dialogi mladih o demokraciji“ bo potekal **23. in 24. marca 2023**.

Glede na to, da bo dogodek sledil letu, ki so ga zaznamovali kriza v Ukrajini, grožnje miroljubnim režimom ter nepredvidljivi družbeni in gospodarski izzivi, ki vodijo do sistemskih sprememb, bo osredotočen na to, kako ozaveščati o demokratičnih vrednotah, hkrati pa spodbujati

kritično mišljenje ter opolnomočenje in udeležbo mladih.

Dijaki in dijakinje bodo dva dni sodelovali v sklopu delavnic in interaktivnih dejavnosti, da bi na koncu pripravili priporočila, ki bodo predložena evropskim institucijam ter evropskim oblikovalcem politik in nosilcem odločanja na visoki ravni.

Prijaviti se je bilo mogoče do 6. decembra, in sicer so to lahko storile šole iz vseh držav članic EU in sedmih držav kandidatk (Albanije, Moldavije, Republike Severne Makedonije, Črne gore, Srbije, Turčije in Ukrajine).

Z žrebom bo izbrana po ena šola iz vsake države, zmagovalci pa se bodo udeležili dvodnevne dogodka, katerega del se bo prenašal tudi prek družbenih medijev EESO.

Člani EESO bodo pred dogodkom obiskali vse izbrane šole ter dijake in učitelje pripravili na dogodek *Vaša Evropa, vaš glas!*. Ti obiski bodo potekali fizično ali na daljavo januarja ali februarja 2023. Šole bodo pred obiskom prejele dokumentacijo in pedagoško gradivo. (ck)

DO YOU KNOW THESE SPORTS WOMEN?

A virtual exhibition to mark
the International day of Persons with Disabilities

You are about to meet people who, thanks to their tremendous efforts and those of their families and the bodies that support them, are changing the world. They also represent all girls, young people and women with intellectual disabilities for whom SPORT has been a driver throughout their lives. They aim to be an example so that other women with disabilities can follow in their footsteps and enjoy their full right to take part in sport.

The exhibition consists of posters that display the stories and experiences of 24 female athletes from the eight Andalusian regions in Spain. Their stories reveal to us their strength, desire to overcome and dreams. By the end of your visit, you will know these women a little better, women who are making unstoppable progress through sport.

The project was launched in November 2021 by the Spanish and Andalusian Sports Federations for Persons with Intellectual Disabilities (FEDDI and FANDDI), under the support of the Supreme Council for Sports of Spain. It aims to raise awareness and increase the visibility of sports women with intellectual disabilities.

The photographic exhibition is staged to highlight the work done by the EESC on issues that concern people with disabilities.

This is a cultural initiative organised with the support of the EESC's Section for Employment, Social Affairs and Citizenship (SOC) and is linked to the SOC 690 opinion on

Razstava EESO, posvečena športnicam invalidkam

EESO je za obeležitev Mednarodnega dneva invalidov 3. decembra pripravil virtualno fotografsko razstavo z naslovom Ali poznate te športnice?

Razstava je zasnovana kot niz plakatov, ki predstavljajo športnice iz osmih andaluzijskih provinc v Španiji. Vse so športnice z motnjami v duševnem razvoju, ki živijo in dihaajo za šport. S svojimi izjemnimi napori in velikimi prizadevanji svojih družin premagajo prav vsako oviro, na katero naletijo pri uresničevanju svojih ambicij.

Na plakatih so predstavljene zgodbe in izkušnje 24 športnic. Po trije plakati iz vsake province prikazujejo pogum, napredek in moč teh športnic, ki so vsem dvomom navkljub šport uporabile kot orodje, s katerim so spremenile svoja življenja.

Razstava bo na ogled na spletu od 1. do 31. decembra 2022. Gre za kulturno pobudo, ki je bila organizirana v povezavi z mnenjem EESO na lastno pobudo [Ukrepi EU za obdobje po pandemiji COVID-19: boljše okrevanje s športom](#). (ck)

Uredniški odbor

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)

Avtorji prispevkov

Amalia Tsoumani (at)
Daniela Marangoni (dm)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Giorgia Battiato (gb)
Jasmin Kloetzing (jk)

Katerina Serifi (ks)
Katharina Radler (kr)
Laura Lui (ll)
Luke Carroll (lc)
Marco Pezzani (mp)
Margarida Reis (mr)
Pablo Ribera Paya (prp)
Thomas Kersten (tk)

Splošna koordinacija

Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)

Technical support
Bernhard Knoblach (bk)
Joris Vanderlinden (jv)

Naslov

Evropski ekonomsko-socialni odbor
Stavba Jacques Delors, Rue Belliard/
Belliardstraat 99, 1040 Bruxelles/Brussel,
Belgique/België
Tel. +32 2 5469476
E-naslov: eescinfo@eesc.europa.eu

EESO info izide devetkrat letno ob plenarnih zasedanjih Odbora. Na voljo je v 23 jezikih.
EESO info ni uradno poročilo o delu EESO. Ti dokumenti so objavljeni v Uradnem listu Evropske unije in drugih publikacijah Odbora.
Reprodukcija je dovoljena z navedbo vira (EESO info) in pod pogojem, da se povezava pošlje uredniku.).

12/2022